

Gallovich, Vértesi Károly, a bácsbodrogmegei irodalmi kör elnöke és *Pataj* Sándor, a főtitkár és még rendkívül sokan, közöttük Szegedről elszármazott ujságírók is.

Az ünnepélyre cigányzenekarok is érkeznek, amelyek a leleplezés alkalmával Dankónótákat játszanak. Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Szegedi daloskör és a szegedi polgári daloskör idős *Erdélyi* Sándor által férfikarra irt Dankó-dalokat énekelnek. 2. *Balassa*

Armin dr. ünnepi beszédet mond, miközben a szobrot leleplezik. 3. *Pósa* Lajos átadja a szobrot a városnak. 4. *Lázár* György dr. polgármester átveszi a szobrot a város őrizetébe és gondozásába. 5. *Móra* Ferenc és *Dingha* Béla verseket mondanak. 6. A szegedi cigányzenekarok Dankó-dalokat muzsikálnak. Koszoruk elhelyezése. A leleplezési ünnepségnek egyik ötletes és kedves mozzanata lesz, hogy kétszáz fehérruhás lány az avatás alatt Dankónótákat énekel.

A HÁBORU A BALKÁNON.

Leszámolás előtt! — Fölvonulnak a seregek. — Harc az egész vonalon. — Szörnyű mészárlás. — A cár és a béke. — Győznek a török katonák! — Döntő ütközet előtt!

(*Saját tudósítónktól.*) Minden egyes nappal általánosabb és véresebb harcok virradnak a balkáni seregekre. Törökország harci elszántsága szinte a veszedelemmel együtt nőtt, mind nagyobbra. Most, hogy minden ellenfele harcba bocsátkozott már vele, hát ugylátszik, azóta a legelszántság és a legerősebb. Szörnyű vérengzések hírei érkeznek, távirati rövid stílusban. Nem is csoda, hisz minden összeütközést ilyen általános háborúnál ellenőrizni lehetetlen. A helyekből, a csapatok fölvonulásából, a harcok méreteiből azonban kiviláglik, hogy *a döntő ütközetek három-négy napon belül bekövetkeznek.* És hamarosan eldőlt, vajjon mint alakul ki új helyzet a borzalmakban kimeríthetetlen fél-szigeten.

Konstantinápolyi és hivatalos helyekre érkezett jelentések szerint *a harcok az összes határokon megkezdődtek.* A görögök a tüzelést Meluna és Purnartepe közelében kezdték meg. A harc egész nap tartott.

Fontos az a jelentés is, mely Belgrádba érkezett Nisből. Magánjelentés szerint török bandák a szerb határt Krusevácától északnyugatra átlépték és *három faluban mészárolták a lakosságot.* Hivatalos megerősítés még nem érkezett. Tegnap délután öt órakor *Péter király Nisben hadi manifestumot intézett a szerb néphez,* a melyben leírja a törökországi szerbek elviselhetetlen helyzetét, az új alkotmányellenes török rezsim ellenséges magatartását a keresztények ellen és proklamálja a szent szabadságharcot. Végül a manifestum az albánoknak teljes szabadságot ígér és egyenjogúságot a keresztényekkel.

Rendkívül nagy figyelmet érdemel az a hír, hogy *az orosz cár helyesli Szaszonov külügyminiszter békés politikáját.* Tehát Oroszországban a békés párt győzelmet aratott a háborús párt fölött.

A mai napon még ezek a jelentések érkeztek:

600.000 katona a török ellen.

Athén, október 19. A kamara mai ülésén *Venizelosz* miniszterelnök felolvasta a hadüzenet szövegét, amelynek indokolása a következő négy tényen alapul: *A porta nem adott választ az október 12-iki azonos jegyzékekre. Lefoglalta a szerb lőszerküldeményeket és a görög hajókat. Támadást kezdett a*

szerb és bolgár előőrsökre. Megszakította a diplomáciai tárgyalásokat. A miniszterelnök ezután így folytatta:

— A legutolsó pillanatig Törökország minden eszközt megmozgatott, hogy Görögországot szövetségeseitől elválassza és nem tudta megérteni, hogy Görögország, melynek sokkal több honfitársa van Törökországban, mint bármely más nemzetnek, a sajnálatos állapotoknak a keresztény népségekre való visszahatását szintén érezte és arra a belátásra jutott, hogy *csak a fegyverrel támogatott reformkövetelés képes a fajtestvérek sorsát javítani.* (Helyeslés.) A balkáni államok együttműködésének gyorsasága, mely Európát és Törökországot olyannyira csodálatba ejtette, eredménye a konstantinápolyi kormány politikájából előálló közös veszély felismerésének és a vilajetek állandóan növekvő anarchiájának. Ritkán egyesített magasztosabb, nemesebb cél államokat közös akcióra, mint ez alkalommal és ez teszi az akciót *nagy történelmi eseménnyé.* A balkáni államok keresztes háborúja a haladás, civilizáció és szabadság keresztes háborúja az ázsiai hódítás ellen, mely miután Európát Bécsig fenyegette, még mindig összehasonlíthatatlanul előrehaladottabb nemzetekre nehezedik és azoknak életét és szabadságát megfojtja. Az erkölcsi erő, mely a négy balkáni államot egyesítette, megkétszerezi anyagi erejüket, mely lehetővé tette nekik, hogy *tizennégy nap alatt 600.000 embert hadilábra helyezzenek.* Ez az erő megkétszerezi Görögország tengeri erejét is. Nem kételkedünk benne, hogy az összes civilizált népek a balkáni államok oldalára fognak állani, melyek politikailag és erkölcsileg eléggé fejlettek, hogy Európa délkeletén a civilizáció jogait és saját biztonságukat megvédelmezzék.

A miniszterelnök beszédét a képviselők nagy lelkesedéssel fogadták és annak befejeztével fölállva, valóságos extázisban, percekig tapsoltak.

Szerb győzelem.

London, október 19. A „Daily Telegraph” jelenti Belgrádból: Szerbiában két kaukáziaiakból álló lovasezredet alakítanak, melyeket orosz tisztek fognak vezetni. A szerb sereg a vasút mentén levő *Ibovac* török falut megszállta, *Bojenovac* helységet pedig rohammal bevette.

Fölvonul a görög sereg.

London, október 19. A „Times” jelenti Athénből: A görög hadsereg megszállta *Damazit* és *Melunat* és török területen el-lentállás nélkül nyomul előre.

Athén, október 19. A görög kormány utasította a flottát, hogy *Prevezát és a szomszédos partvidéket ostromzárolja.*

Főlkészül Montenegró.

Podgorica, október 19. A montenegróiak sietve kitatarozták az általuk elfoglalt török erődöket, hogy azokat a várható török támadás ellen megvédhessék. A csapatok még folyton új zsákmányra tesznek szert. *Tuzit* és *Sipcsanikot* kórházakká alakították és az összes török sebesülteket odavitték. A sebesülések legnagyobb része ágyulövegekből ered és *nagyon súlyos.* *Naponta sok sebesült hal meg.* A törökök által eldobált vagy elvesztett lőszerkeket fiatal suhancok összekeresgélik és átadják a csapatoknak.

Bolgár vereség.

Konstantinápoly, október 19. Az „Almedar” jelentése szerint a bolgárok *Karabunárnál vereséget szenvedtek* s nagy veszteségekkel félóránnyira bolgár területre vonultak vissza. *Juszuf* albán vezér jelenti, hogy Felső-Dibrából az összes albánok a harctérre vonultak.

Győznek a törökök.

Konstantinápoly, október 19. Török katonák és albán önkéntesek *Hasszán bey* és *Zain Ulah* vezetésével átlépték a szerb határt és Podiva és Kuprovanek felé előnyomultak. Utközben *szerb csapatokkal összeütköztek és heves csata után visszaverték őket.* Namecka vidékén a törökök szintén átlépték a határt s Kureumlie helységet elfoglalták. *A szerbek rendetlen futásban menekültek az ország belsejébe.* Egy katonatiszt és több szerb katona török fogságba jutott.

Konstantinápoly, október 19. A First Nationalbank, a National Citybank, a Morgan, Kuhn Lőb és társa bankházak Törökországnak 250 millió frank kölcsönt ajánlottak fel. A pénzügyminisztérium a Dette Publique intézetével megállapodást kötött 150.000 fontnyi előleg dolgában.

Athén, október 19. Teljesen megbízható értesülések szerint a török kormány azt a parancsot adta a flottájának, hogy *a görög hajórajt semmisítse meg és a bolgár parti városokat bombázza.* Emellett a török flottának még az a föladata, hogy a kisázsiai csapatszállításokat biztosítsa.

Nyomulnak a szövetségesek.

Belgrád, október 19. A szerb csapatok előnyomulnak s a határtól tizenkét kilométernyire levő *Bujanovce* helységet megszállották. Két bolgár zászlóalj erős küzdelem után elfoglalta Musztafa-Pasát.

A cár és a béke.

Páris, október 19. Még nem érkezett hivatalos hír arról, hogy a cár miképpen fogadta Szaszonov jelentését, amellyel békés és mértékletes politikáját igazolni kívánta, de alapos ok van arra a föltevésre, hogy *a cár helyesli Szaszonov politikáját* s erről legközelebb nyilatkozatot fog közölni, amely Szaszonov állását *jelentékenyen meg fogja erősíteni.*

Törökök utja Szófia felé.

Konstantinápoly, október 19. Itteni lapok ma azzal a szenzációs hírrel lepték meg a fővárost, hogy a török hadsereg egy része betört Bulgáriába, leverte az útjába került ellenséges csapatokat, *körül-vett és tönkre vert több bolgár zászlóaljat* és óriási meneteléssel elért már Filipopoly